

Verkställande av Lovisa stads skogsstrategi

STST 09.02.2026 § 38
893/10.00.03/2025

Beredning

Minna Kajaste, näringslivsdirektör
Nina Aro, teknisk direktör
Tomas Björkroth, stadsdirektör

Bakgrund – Lovisa stads skogsstrategi 2025-2034

Lovisa stad äger nästan 3 000 hektar skog, som samtidigt fungerar som närnatur, rekreationsområden, kolsänkor och ekonomiskogar samt markreserver för planläggning och utveckling.

Det finns många olika mål och förväntningar på användningen av skogarna vilka inte kan uppnås inom enskilda förvaltningsenheter. Under strategiarbetet har det framkommit att det finns ett behov att granska de skogar som ägs av staden som en helhet, över sektorsgränserna. Samtidigt har skogsinnehavets grundläggande syfte lyfts fram: varför äger staden skog och hur stöder skogarna stadens strategiska mål.

Lovisa stads nyligen framtagna skogsstrategi 2025-2034 bygger på ett brett kommuninvånardeltagande, sakkunnigarbete och sammanjämkande av aspekter som gäller markanvändning, klimatarbete och biologisk mångfald.

Arbetet med skogsstrategin inleddes i april 2025, och för genomförandet ansvarade Sitowise Oy tillsammans med en sakkunnigarbetsgrupp från staden. Strategiprocessen har innehållit flera delaktighetskedan:

- **En kartbaserad webbenkät 10–23.6.2025**, som besvarades av 171 personer. I svaren framhövdes vikten av biologisk mångfald och rekreationsbruk; skogarnas ekonomiska avkastning ansågs vara minst viktig.
- **Verkstad på Societetshuset 10.6.2025**, i vilket cirka 30 kommuninvånare deltog.
- **Utkastet framlagt 22.9–20.10.2025**, vilket resulterade i 11 svar, däribland 4 från föreningar samt utlåtanden från byggnads- och miljönämnden och näringslivs- och landsbygdsnämnden.
- **Presentation på fullmäktiges aftonskola 24.11.2025.**

Resultaten av delaktigheten har inkluderats i strategiutkastet, och som återkommande teman framträdde särskilt säkerställande av biologisk mångfald, minskning av kalhuggning, utveckling av rekreationsområden och ökning av antalet skyddsområden.

Skogsstrategins innehåll och centrala riktlinjer

Skogsstrategin ger en långsiktig helhetsbild av skötseln och användningen av stadens skogar fram till 2035. Strategin definierar inte några enskilda avverkningsobjekt eller beståndsspecifika åtgärder, utan styr planeringen på stadsnivå.

I strategin förenas skogens bärande teman – *biologisk mångfald, gemensamma skogar och öppenhet* samt *tyglade av och anpassning till klimatförändringen* – med strategins tyngdpunkter: *uppfrysande närskogar,*

skyddsområden, landskaps- och skyddsskogar samt balanserade ekonomiskogar.

Dessa tillsammans återspeglas i och styr skötseln av de skogar som ägs av Lovisa stad.

Utifrån strategiarbetet klassificeras Lovisas skogar enligt den (RAMS-baserade) **klassificeringen av skogarnas underhållsnivå**, som indelar skogarna i värdefulla skogar, närskogar, frilufts- och rekreationsskogar, skyddsskogar och ekonomiskogar. Klassificeringen gör skogsvården mer transparent och förenhetligar praxis.

RAMS-klassificeringen som görs för de skogar som ägs av Lovisa stad fastställer principerna för skogsskötseln i enlighet med skogsstrategins tyngdpunkter och teman.

Strategins bärande teman är:

1. Biologisk mångfald
2. Gemensamma skogar och öppenhet
3. Tyglade av klimatförändringen och anpassning

Strategins tyngdpunkter:

- Uppfriskande närskogar
- Skyddsområden
- Landskaps- och skyddsskogar
- Balanserade ekonomiskogar

I strategin ingår dessutom en ny **skötselklassificering för skogarna (RAMS-baserad)**, som delar in skogarna i *värdeskogar, närskogar, frilufts- och rekreationsskogar, skyddsskogar* och *ekonomiskogar*. Klassificeringen bidrar till en mer transparent skogsskötsel och enhetligare praxis.

Indelningen av stadens skogar i skötselklasser enligt RAMS-klassificering fastställer principerna för skogsskötseln i enlighet med tyngdpunkterna och temana i skogsstrategin.

Preciseringar under beredningen av strategin

4.1 Förtydligande av orsakerna till och målen för ägandet av skog

Den ursprungliga beskrivningen av utgångsläget i strategiutkastet beskriver inte de strategiska grunderna för skogsinnehav på ett tillräckligt omfattande sätt. Syftet är att precisera den *strategiska betydelsen av stadens skogsinnehav*, vilken innefattar bland annat:

- skogarnas roll som planläggningsreserv och råmarksreserv samt deras roll vid markutbyte
- skogarnas betydelse för klimatarbetet och som kolsänka och -förråd
- vikten av rekreations- och välbefinnandevärden
- ekonomiskogarnas roll och betydelse i form av inkomster från avverkning
- alternativa användningsformers ekonomiska och ekologiska potential
- forsknings- och undervisningsbruk.

I samband med RAMS-klassificeringen kompletteras beskrivningen av utgångsläget i skogsstrategin med en kvantitativ beskrivning av stadens skogstillgångar i enlighet med skälen och målen för skogsinnehavet (bilaga).

Administrativ arbetsfördelning och tväradministrativt samarbete

I samband med utarbetandet av skogsstrategin lyftes förvaltningen av stadens skogstillgångars och effekterna av förverkligandet av skogsstrategin ofta fram i diskussionerna. Skogsskötselns nuläge är splittrat, och skogshanteringen är delvis översektoriell.

Enligt Lovisa stads förvaltningsstadga

- svarar **näringslivs- och landsbygdsnämnden** för ekonomiskogarna
- svarar **tekniska nämnden** för tätortsskogarna som en del av upprätthållandet av stadsbilden och underhållet av grönområdena
- är **byggnads- och miljönämnden** miljövårds- och naturvårdsmyndighet.

Skogsskötseln bör utgå från en helhetsplan som baserar sig på skogsbeståndet och de strategiska målen för stadens skogsägande så, att planen beaktar tyngdpunkterna i skogsstrategin och skogsskötselåtgärderna i enlighet med RAMS-klassificeringen.

Utgångspunkten är att en helhetsplan som omfattar skogsskötseln under strategiperioden upprättas och att planen godkänns av näringslivs- och landsbygdsnämnden.

I skogsskötseln ska skogsstrategins riktlinjer tillämpas vad gäller rekreations-, mångfalds- och skyddskrav. Tillståndprocesserna, konkurrensutsättningarna och kvalitetskontrollen bör också i fortsättningen skötas under sakkunnig ledning av ansvarsområdet näringslivstjänster/verksamhetsenheten för landsbygds- och skärgårdstjänster i samarbete med tillståndsmyndigheterna.

Ett tväradministrativt skogsteam, som tillsätts separat, skulle ansvara för utarbetandet av helhetsplanen samt för genomförandet och uppföljningen av densamma.

Teamet ska bestå av centrala sakkunniga inom näringslivsutveckling och stadsutveckling, ha verkliga befogenheter och fungera som en bro till de politiska organen, så att de olika målen och behoven som gäller stadens skogsinnehav även beaktas i beslutsfattandet.

Skogsteamet utgör en viktig strukturell reform inom stadsorganisationen när det gäller verkställandet av skogsstrategin.

För tydlighetens skull konstateras att en separat skötselplan håller på att utarbetas för Lovisa stads parker och grönområden. Utarbetandet och verkställandet av denna plan kommer också i fortsättningen att ligga på ansvarsområdet stadsutvecklings ansvar. Eftersom det inte finns någon absolut gräns mellan skötseln av skogar samt parker och grönområden måste särskild uppmärksamhet ägnas åt samarbete över förvaltningsgränser.

Som en del av den operativa organisationen av skogsteamet skulle uppgiften som skogssakkunnig överföras från ansvarsområdet

stadsutveckling till ansvarsområdet för näringslivstjänster, under verksamhetsenheten för landsbygds- och skärgårdstjänster.

Verkställande och uppföljning av skogsstrategin

Verkställandet av strategin förutsätter följande åtgärder:

- 1. Ovan beskrivna ändringar i förvaltningsstadgan gällande förvaltningen av stadens skogar**
- 2. Inrättande av ett tväradministrativt skogsarbetsteam**
- 3. RAMS-klassificering av de skogar som staden äger**
- 4. Utarbetande av en helhetsplan för skötseln av stadens skogar och schemaläggning av åtgärder samt uppdatering och uppföljning av planen (kontinuerligt)**
- 5. Att göra skogsdatasystem och underhållsklassificeringen tillgängliga för allmänheten.**

6. Årlig rapportering

Den första årsrapporten upprättas 2026. Uppföljningsmätarna ska innehålla åtminstone följande:

- förändringar i arealer enligt skötselklass och i enlighet med målen för stadens skogsinnehav
- utvecklingen av skyddsområden
- avverkningar och tillväxtuppgifter samt ekonomisk nettoavkastning
- erhållna METSO- och Helmi-ersättningar
- förändringar i skogarnas kolbalans
- förändringar i mångfaldsindexet.

Bilaga

Utkast till Lovisa stads skogsstrategi 2025–2034

Den strategiska betydelsen av stadens skogsägare

Föredragning

Stadsdirektör Tomas Björkroth

Förslag

Stadsstyrelsen föreslår att stadsfullmäktige godkänner verkställandet av Lovisa stads i enlighet med vad som anges ovan.

Paragrafen justeras omedelbart.

Beslut

Beslut enligt förslaget. Paragrafen justerades omedelbart.

Paus klockan 19.30–19.35.